# BENEDICTO XIV.
# PONT. OPT. MAX.
## *CARMINA*
## FRANCISCI LELLI.

ROMÆ
Ex Typographia Bernabò, & Lazzarini, MDCCXLVI.

*SUPERIORUM PERMISSU.*

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

*F. M. Archiepiſcopus Tharſi Vicesgerens.*

IMPRIMATUR.

Fr. Aloyſius Nicolaus Ridolfi Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

# AUCTOR
## SUO LIBELLO.

## *EPIGRAMMA I.*

PErge, mei interpres animi fidiſſime, perge,
Scande Quirinales, parve libelle, gradus,

Aulamque ingreſſus devotâ, ac ſupplice fronte
Te proſterne Sacros PRINCIPIS ante pedes.

Sis licèt ore rudis, cultuque, habituque, nec ullus
Te decor, aut frontis gratia nobilitet,

Parvaque ſint quamvis, quæ defers, munera, grato
Te vultu PRINCEPS optimus excipiet;

Munere nàm quovis major, non munera ſpectat,
Sed cor donantis ſpectat, & obſequium.

# BENEDICTUS XIV.

## PONTIFEX ELIGITUR.

## EPIGRAMMA II.

TE ſpectet, quicumque negat, dubitatve, creari
Afflante æterno Numine PONTIFICES.

Poſtquàm CLEMENTEM rapuit mors invida terris,
Quamquàm orbes renovet ſeptima Luna ſuos.

Sciſſus adhùc Patrum pro Succeſſore creando,
Votorum æquali parte, Senatus erat,

Quin ſpes eſſet adhùc reparandi publica damna,
Reddendique novi PRINCIPIS Imperio.

Aſt oculos in TE vix intendere, repente,
Et quaſi momento temporis eligeris.

Tàm citò diſtractas ſtudia in contraria mentes
Flectere quis potuit, reddere & unanimes?

I nunc, inſipiens, &, ſi potes, adſtrue poſthâc;
Hoc opus eſſe hominum, non opus eſſe Dei?

# BENEDICTO XIV.

## PONTIFICE ELECTO,

## AD CIVITATEM BONONIENSEM.

## EPIGRAMMA III.

HEroum genitrix, generoſa Bononia, cujus
Munere nunc gaudet PRINCIPE Roma ſuo,

Cui priùs? immenſis reſonat dum plauſibus aer;
Orbi Terrarum gratuler, annè tibi?

Utrique: Orbi Terrarum, & tibi gratulor; Orbi
Pro tàm præclaro PRINCIPE, quo fruitur;

Et tibi, quòd Cives habeas diademate dignos,
Et veluti natos Orbis ad imperium.

Donari haud poterat majori PRINCIPE Mundus,
Nec tu Cive potes nobiliore frui.

# BENEDICTO XIV.

TEMPLIS S. CRUCIS, ET S. MARIÆ MAJORIS
MUNIFICENTISSIME INSTAURATIS,

## *EPIGRAMMA IV.*

VIx triplici emeritam decoras diademate frontem,
Sumis & Imperii fræna regenda manu,

Divini cultus quòd prima, ac maxima SUMMI
Cura SACERDOTIS debeat eſſe, doces.

Templorum eximio renovas hinc atria ſumptu,
Et nitido, ac ſculpto marmore nobilitas;

Sive vetuſtatis facie, & ſquallore remoto,
Templa novum, o PRINCEPS, in decus ire jubes,

Imperium ò felix, quod fauſta exordia ſummâ
In Deum, & in Superos à pietate trahit.

# BENEDICTUS XIV.

## PUBLICIS ASSISTIT SUPPLICATIONIBUS, QUAS PESTE, AC BELLO ITALIAM MINITANTIBUS INSTITUERAT.

## EPIGRAMMA V.

CUm miſeram Italiam metuendo armata flagello
  Juſta peragraret vindicis ira Dei;

Innumera hinc hominum, occulto conſumpta veneno,
  Corpora dira lues ſterneret ante diem;

Hinc fragor armorum, clangor, ſtrepituſque tubarum
  Argumenta metus adderet Italiæ;

Non ſolùm lubuit frangendæ Numinis iræ
  Ritu ſolemnes inſtituiſſe preces;

Supplicis in morem, ac humili TE vidimus ore
  Haſce Urbis, PRINCEPS, ire, redire vias,

Atque inter lacrimas, inter ſuſpiria Romæ
  Pro grege commiſſo fundere vota Deo.

Oh amor! oh pietas præclari PRINCIPIS, unde
  Parta ſalus noſtræ forſitan Italiæ.

# BENEDICTUS XIV.

In iis, quæ ad proprium uſum pertinent, ſummopere parcus; in iis, quæ ad ornatum Urbis, & Populorum utilitatem, munificentiſsimus.

## *EPIGRAMMA VI.*

REgia quantumvis exhauſta æraria, damna
Urbis, & Italiæ publica reddiderint,

Comples incœptos urbana in commoda Fontes;
Eximiis Urbem molibus amplificas;

Hoſpitia Ægrotis auges: Capitolia ditas
Marmoribus: renovas Atria, Templa, Vias.

Hæc tamen ut præſtes, TIBI plurima detrahis uni,
Sumptu contentus vivere vel modico.

Plura TIBI è Menſâ, è famulatu plurima, & aulâ;
Plura TIBI è pompâ detrahis Imperii!

Atque ità debuerant quæ commoda PRINCIPIS eſſe,
Urbis deliciæ, & commoda ſunt Populi.

BE-

# BENEDICTI XIV.

## JURIS SCIENTIA.

## *EPIGRAMMA VII.*

QUæ Tu ſcripſiſti tranſacto aut tempore, PRINCEPS,
Aut modò, Terrarum cum regis imperium,

Si quis, ſervato rerum ordine, cogat in unum,
Diſponatque ſuis quæque voluminibus,

Et mox præſidium Juris quodcumque vetuſti,
Legum, Decreti, Codicis amoveat,

Illa gubernandis Populis, certâque regendis,
Sub lege Imperiis arbitror eſſe ſatis;

Immò quod obſcurum antiquis in legibus eſſe,
Sive in Decreto, aut Codice comperio,

Hìc, dubio quovis ſenſu, incertoque remoto,
Perſpicuum, facile, ac clarius invenio;

Ut, quandò lubeat, quæ, præſtantiſſime PRINCEPS,
Scripſiſti, Juris dogmata conſulere,

Erroris nullus poſſit timor eſſe deinceps,
Nullus & ambiguis ſenſibus eſſe locus.

# BENEDICTO XIV.

XENODOCHIO S. SPIRITUS REGALI SUMPTU
AMPLIFICATO.

## *EPIGRAMMA VIII.*

DUm vetera eximio reparari Templa labore.
  Et cultu ornari ſplendidiore jubes,

Quâ pietate Deum, ceu SUMMUS in Orbe SACERDOS,
  Quâve colas Superos religione, probas

Molibus erectis quandò ſublimibus Urbem,
  Fontibus, & ſculpto marmore nobilitas,

Munifici documenta animi ſublimia pandis,
  Et grande auguſti PRINCIPIS ingenium;

At cùm Pauperibus, curâ majore locandis
  Hoſpitia exornas, perficis, amplificas,

Non ſolùm hic pietas, hic munificentia ſplendet;
  Sed Roma hinc, PRINCEPS, te probat eſſe PATREM,

Cunctaque, quæ peragis, comples hìc munera, SUMMI
  Nempè SACERDOTIS, PRINCIPIS, atque PATRIS

IN

# IN IDEM ARGUMENTUM.

## *EPIGRAMMA IX.*

QUicumque hùc Hoſpes poſtremo accedis ab Orbe,
Altis tranſactis Alpibus, atque Mari,

Hanc ſpecta molem: grande hìc, inſigne, perenne
Romanæ exemplum religionis habes.

Non hæc Principibus, noſtram inviſentibus Urbem,
Regali aut natis ſanguine conſtruitur:

Paupere pro turbâ pietas hos PRINCIPIS auget
Uſque ad delicias, nobilitatque lares.

Mox Patriam repetens, narra, quos ſervet in uſus
Aurum, & opes noſtri PRINCIPIS ingenium.

# BENEDICTI XIV.

## FREQUENTIA AD SACRA TEMPLA.

### *EPIGRAMMA X.*

SIve truces efflet furibunda Canicula flammas,
Frigidus aut Boreas, & fera regnet hyems,

Quin peragendarum retrahat te maxima rerum,
Immenſa ac moles, ad Sacra Templa volas.

Hìc ad adorandi proſtratus Numinis aram
Devoto puras fundis ab ore preces,

Exemploque TUO, quo Templa inviſere cultu,
Quâ ſummâ deceat religione, doces.

Sic totum ſanctis non ſolùm legibus Orbem,
Exemplo, PRINCEPS, & pietate regis.

BE-

# BENEDICTUS XIV.

## QUINQUE BEATOS SANCTORUM FASTIS ADSCRIBIT.

## *EPIGRAMMA XI.*

CUm Vaticani TE, PRINCEPS MAXIME, Templi
Majorem ante aram ſurgere conſpicio,

Et nova ſolemni ritu, cultuque beatis
Addere Sanctorum nomina Cœlitibus,

Quæ data PONTIFICI fuerit ſuprema poteſtas,
Majeſtas, decor, & gloria, comperio.

Cætera cùm præſtas, Populos, & Regna gubernans,
Commune exerces Regibus imperium;

Cùm Divos addis Cœlo, dominaris & aſtris,
Suppleſque in Terris jura, viceſque Dei.

BE-

# BENEDICTUS XIV.

## IN QUIBUSCUMQUE CONTROVERSIIS IN QUALIBET MATERIA, ET UBICUMQUE LOCORUM DIRIMENDIS VIGILANTISSIMUS.

## *EPIGRAMMA XII.*

NUlla eſt tàm diſtans Regio, licèt ultima Mundi,
  Montibus, immenſo diſſita & Oceano,

Cui præſens animo non ſis, cui, MAXIME PRINCEPS,
  Non ſis doctrinæ lumine præſidio.

Omnia TU reparas, amplecteris omnia, quin TE
  Aut rerum retrahat copia, ſive labor.

Aut circà ſacros ſit controverſia ritus,
  Aut circà mores, dogmata ſeu fidei,

Providus accurris, veneranda oracula pandis,
  E Juris certis eruta principiis.

Claraque doctrinæ diffundens lumina, ſenſim
  En tenebras, inſtar Solis, ab Orbe fugas.

# BENEDICTI XIV.

## IN DISTRIBUENDIS MUNERIBUS JUSTITIA.

## *EPIGRAMMA XIII.*

TErrarum Imperii TE, PRINCEPS, fræna regente,
Sola eſt, quæ donet præmia, Juſtitia

Nil favor hìc, ſanguis partem hìc non obtinet ullam,
Non hic alterius gratia, & officium.

Qui virtute præeſt, merito qui fulget, honores
Solus hic, hic ſolus munera conſequitur.

Si juſta hæc methodus donandi præmia conſtans
Quovis perpetuò fiat in Imperio,

Creſcere virtutis ſpectabis ſemina, & inde
Firmas ſtare Urbes, Regnaque, & Imperia.

AD

AD ARCHIEPISCOPALEM ECCLESIAM BONONIENSEM.

# *EPIGRAMMA XIV.*

ILle, cui Superûm, veneranda Eccleſia, dono
 Juncta ſacri fueras fœdere conjugii,

Quamvis tergeminò præcingat tempora ſerto;
 Evectus ſummi culmen ad Imperii,

Quam tibi promiſit, ſupremos inter honores
 Servat adhùc ſtabili mente, animoque fidem.

Hæc SPONSI præclara fides decora omnia complet,
 Teque immortali nomine nobilitat,

Gloria quin poſsit reliquis accedere poſthâc
 Splendidior titulis, Sponſa decora, tuis.

Ro-

Roma inter duos exercitus incolumis PRINCIPIS vigilantiâ.

## EPIGRAMMA XV.

ARmatas volitare acies ad mœnia Romæ
Vidimus Hiſpanas, vidimus Auſtriacas;

Armorum auditi ſtrepitus, clangorque virorum,
Atque laceſſentes ad fera bella tubæ.

O quæ tunc ſpecies Urbis! quæ triſtis imago!
O quàm ſolliciti plena timoris erat!

At nihil eſt, ſummo licèt in diſcrimine rerum,
Tantoque irarum in turbine, quod metuas.

Erige, Roma, caput; tibi namque æquale periclo
Dant Superi Auguſto in PRINCIPE præſidium.

In quatuor libros de Canonizatione Sanctorum
à BENEDICTO XIV. editos.

# *EPIGRAMMA XVI.*

INter Romanæ majora negotia Sedis
  Immenſi ſanè ponderis eſſe reor,

Cùm nova Sanctorum Cœli ſuperaddere faſtis,
  Sive Beatorum nomina contigerit.

Hanc rem quàm cautè, quàm longo examine, ſummâ
  Et quâ tractari ſedulitate decet.

At poſtquàm digeſta TUIS, DOCTISSIME PRINCEPS,
  Tanta eſt doctrinæ luce voluminibus,

His ducibus, facili curſu, ac breviore deinceps
  Ire per hunc vaſtum poſſumus Oceanum.

# BENEDICTUS XIV.

## LABORIBUS ASSIDUUS.

## *EPIGRAMMA XVII.*

POſtquàm Terrarum redimis diademate frontem,
Quid trahis, ò PRINCEPS, Orbis ab Imperio?

Te curis ſeptum video, æternoque labore;
Non vacat ulla dies, hora nec ulla vacat.

Vix locus eſt inter peragenda negotia ſomno,
Aut Menſæ, quamquàm hæc ſobria, & ille brevis.

Unam vix dirimis, nova controverſia ſurgit:
Uno expleto, alter naſcitur ecce labor.

Perpetuò aut dictas, aut ſcribis dogmata Juris,
In Mundi vigilans commoda perpetuò.

Ergò, ſi vitæ rationem computo, Mundi
Poſtquàm ſumpſiſti ſceptra gerenda manu,

Solùm ex Imperio TIBI, PRINCEPS OPTIME, ſervas,
Quod cura, & labor eſt, pondus & Imperii,

In quatuor Academias de Concillis, Sacris Ritibus, Hiſtoria Eccleſiaſticâ, & Romanâ in Palatio Apoſtolico à BENEDICTO XIV. inſtitutas.

## EPIGRAMMA XVIII.

SI ſtudiis ornandi animum ſublimibus ulla
Cura tibi eſt; aulam PRINCIPIS ingredere;

Scilicèt in Cathedram doctrinæ tranſiit aula
PRINCIPIS, & plura hìc, quæ docearis, habes.

Seu quidquid fuerit ſancitum à Patribus olim
Per veteres Canones, priſcaque Concilia;

Seu quos ſervarit primæva Eccleſia ritus,
Et quos hæc uſque ad tempora ſervet adhùc;

Quidquid & in ſacris memorandum Annalibus extat,
Romana & quidquid continet hiſtoria.

Optimus hæc ſiquidem ſibi PRINCEPS otia fecit,
Quandò à majori fortè labore vacat.

Providus hæc aliis etiam fieri otia curat:
Otia digna Sacri PRINCIPIS ingenio.

BE-

# BENEDICTUS XIV.

Non ſolùm in Palatio Apoſtolico, quandòque in publicis etiam Urbis Eccleſiis ſacris Concionibus interfuit.

## *EPIGRAMMA XIX.*

Nulla Quirinali dicta eſt Sacra Concio in æde,
Cui præſens, PRINCEPS OPTIME, non fueris;

Idque parùm fortaſsè foret: quandòque vel Urbis,
Raro utique exemplo, publica Templa petis;

Non addiſcendi ſtudio, TU namque Magiſtri
Orbis ſupremo fungeris officio;

Sed, quanti facias Divini ſemina Verbi,
Subjectas Urbes, Regnaque ut edoceas.

Ergo quid interſit Sacros audire Miniſtros,
Diſcite ab exemplo PRINCIPIS, ò Populi.

# BENEDICTO XIV.

## EPIGRAMMA XX.

AUGUSTE ò PRINCEPS, vix luſtrum computo, & annum,
 Lapſa TUI Imperii tempora ſi numero.

At regnaſſe diù TE dixerit, ardua quæque,
 Et quæ ſcripſiſti plurima, qui reputet.

Pluribus Imperiis ſatis hæc, ſat pluribus eſſent
 Æterno ornandis nomine Principibus.

Quòd ſi dent Superi TE vitæ attingere metas,
 Quas Romæ, ac Orbis publica vota rogant,

Tàm claro explebis doctrinæ lumine Terras,
 *Quà Sol occumbit, quàve reſurgit aquis,*

Ut tandèm det victa manus, TEque ante recumbat
 Hæreſis, atque comes dira ſuperſtitio.

Hoc Superi immortale decus, Fideique triumphum
 Servavere TUO forſitan Imperio.

BE-

# BENEDICTO XIV.

## In fauſto, feliciqué reditu in Urbem die 27. Junii 1746.

## CARMEN.

MOEnia Romulidûm, TUA, PRINCEPS, mœnia fauſtis
Ingredere auſpiciis; ſi non TIBI deſtinat arcus
Roma triumphales; ſi, TE redeunte, vel ære,
Aut auro ſtatuas, puro vel marmore fictas
Non locat ante vias, Populorum in amore perennis
Nobiliora TIBI ſtatuit monumenta triumphi.
Aſpice quo vultu, qui publica gaudia præfert,
Quo deſiderio nuptæ, innuptæque Puellæ,
Et Pueri, & Matres, Proceres, Juveneſque, Seneſque
PRINCIPIS ora ſui ſpectant redeuntis, eumque
Ore, manu, ac hilari venientem voce ſalutant.
Namque TUI, PRINCEPS, quis non raperetur amore,
Cujus in Imperio partem non obtinet ullam
Seu caro, ſeu ſanguis, ſed honeſtas, divaque virtus,

Re-

Recti amor, ac ſtudium, regalis & arbitra cordis
Juſtitia, æquali quà poſſis præmia dextrâ
Dividere, ac pœnas. Triplici diademate frontem
Munere vix Superûm decoras, TE vidimus omni
Intentum ſtudio, aſſiduiſque incumbere curis,
Ut Sanctæ auguſtum firmares limite certo
Juſtitiæ imperium; leges ſancire: vetuſtis
Addere decretis robur: diſſolvere claro
Res dubias doctrinæ fonte: extrudere abuſus;
Et Canonum veros Sacrorum exponere ſenſus;
Ut ſi fortuitò Decretorumque, Patrumque,
Cæſarei ac Juris, Legumque Volumina, quotquot
Ritè gubernandis Populis congeſta videmus,
Aut flammis incenſa, aliâ ſeu clade perirent,
Nil tamen, uno TE ſalvo, atque ſuperſtite, PRINCEPS,
Nobis deficeret; TU poſſes publica damna
Præſidio inſtaurare TUO, TU reddere Leges;
Cunctaque Divino, humano ſeu condita Jure,
Decreta, & Canones, in TE ſervata manerent.
Iſta lubens repeto; nec enim mihi inurere turpe
Crimen adulantis, vero aut majora loquentis

Un-

Unquàm quis poterit; ſi quis tamèn audet, ad Urbem
Hanc ego, ad Europam, ac extremum provoco ad Orbem,
Cujus pars nulla eſt, quò perveniſſe negabit
Doctrinæ præclara TUÆ monumenta, diſertis
Tradita ſeu chartis, ſeu vivâ prodita voce.
Cætera quid memorem, quamvis ſint plurima, quamvis
Maxima ſint, ac immortali nomine digna?
Prætereo erectas in publica commoda moles:
Completos Fontes: celebrata, vetuſtaque Templa
Sumptibus immenſis, ſummo decorata labore:
Inſtaurata TUIS exhauſta Æraria curis,
Atque alia ejuſdem generis, non infimus eſſet
Quæ numerare labor. Quamquàm hæc digniſſima laude,
Pleraque ſunt aliis etiam communia, PRINCEPS.
At regere Imperium, quin TE minimâ amplificandæ
Cura Domus tangat, TE tangat cura Nepotum,
Quò, vi Naturæ quâdam impellente, videmur
Vel non ſponte trahi: Perfectè noſcere Leges,
Decreta, & Canones, & quidquid continet ingens,
Immenſumque Chaos; ac vaſta ſcientia Juris,
Sunt decora hæc, quæ juncta ſimul cum nemine, PRINCEPS,

Di-

Dividis, aut ſaltèm paucis; trans æquora nomen
Immortale TUUM decora hæc, ſuper æthera tollunt.
Salve ergò; & Romæ, extremique in commoda Mundi
Æternùm ſalve, ò PRINCEPS; TE purior aer
Ambiat, atque leves Zephiri; ſine nube ſerenos
Ire dies videas, annoſque, & luſtra, diûque
Robuſto vegetæ maneant in corpore vires,
Regalique TUA procul exulet omnis ab Aulâ
Morborum ingluvies, Superis has offero, PRINCEPS,
TE redeunte, preces, vota hæc juſtiſſima ſolvo.

*FINIS.*